

UPUTE ZA PROVEDBU ZAKONA O PROVEDBI UREDBE VIJEĆA (EU) 2022/1854 O HITNOJ INTERVENCIJI ZA RJEŠAVANJE PITANJA VISOKIH CIJENA ENERGIJE – subjektima koji prodaju/preprodaju električnu energiju		
- REZULTATI PROVEDENOG JAVNOG SAVJETOVANJA SA ZAINTERESIRANOM JAVNOŠĆU -		
	PRIMJEDBE I PRIJEDLOZI	ODGOVOR
Načelne primjedbe (anonimni sudionik A)	<p>Retroaktivnost donošenja prijedloga Uputa za provedbu Zakona o provedbi Uredbe Vijeća (EU) 2022/1854 o hitnoj intervenciji za rješavanje pitanja visokih cijena energije – subjektima koji prodaju/preprodaju električnu energiju.</p> <p>Sukladno s Uredbom Vijeća (EU) 2022/1854 u Republici Hrvatskoj 30.12.2023 uvedena je mjera ograničavanja tržišnih prihoda putem usvajanja Uredbe o Zakonu o hitnoj intervenciji za rješavanje pitanja visokih cijena električne energije (dalje: Uredba o Zakonu) odnosno njene objave u Narodnim novinama (br. 156/22). Uredba o Zakonu kako i Zakon o provedbi Uredbe Vijeća (EU) 2022/1854 jasno definiraju razdoblje ograničavanja tržišnih prihoda sukladno s Uredbom Vijeća (EU) 2022/1854, tj. od 1. prosinca 2022. do 30. lipnja 2023. Kako smo već naveli u komentarima na prijedlog Zakona, njegovo donošenje pred sam kraj odnosno istek važenja mjere ograničavanja u okviru Uredbe Vijeća (EU) 2022/1854 predstavlja retroaktivno uređivanje područja te stvara regulatornu nesigurnost za tržišne učesnike. Dodatnu nesigurnost stvara i donošenje dodatnih Uputa HERA-e i to šest mjeseci po isteku mjere ograničavanja tržišnih prihoda. Retroaktivno uređivanje suprotno je i temeljnim pravnim i ustavnim načelima, uključujući i članak 90(4) Ustava Republike Hrvatske (NN, br. 56/90 i slijed.), koji propisuje, da zakoni i drugi propisi državnih tijela i tijela koja imaju javne ovlasti ne mogu imati povratno djelovanje.</p>	<p>Donošenje Zakona o provedbi Uredbe Vijeća (EU) 2022/1854 o hitnoj intervenciji za rješavanje pitanja visokih cijena energije („Narodne novine“, broj 71/23, dalje: Zakon) nije propisano kao obveza/nadležnost HERA-e, niti je HERA nadležna za ocjenu ustavnosti Zakona. HERA nije bila u mogućnosti ispuniti svoju zakonski propisanu obvezu donošenja uputa za provedbu Zakona, prije nego što je navedena obveza stupila na snagu. Stoga HERA upute donosi nakon stupanja na snagu navedene obveze.</p>
Načelne primjedbe (Obnovljivi izvori energije Hrvatske gospodarsko interesno Udruženje)	<p>OIEH ističe kako se sudionicima na veleprodajnom tržištu električne energije (dalje u tekstu: SPP) ne bi trebali smatrati oni subjekti koji proizvođačima električne energije pružaju uslugu pristupa tržištu odnosno burzi električne energije (CROPEX) te uslugu uravnoteženja. Riječ je o posebnoj vrsti subjekata koji temeljem "route to market ugovora" ne sudjeluju na tržištu električne energije i kao takvi ne ostvaruju tržišni prihod. Naime, takvi subjekti proizvođačima električne energije samo omogućuju pristup burzi, a cijena koju proizvođači dobiju kroz bilančnu grupu je tržišna cijena s burze. Dakle, takvi subjekti ne trguju u ime proizvođača na tržištu električne energije niti su njihovi posrednici, već samo vrše uslugu uravnoteženja uz fiksnu naknadu i omogućuju pristup tržištu. U konkretnom slučaju, riječ je o pružanju usluga na veleprodajnom tržištu.</p> <p>Dodatno, OIEH želi naglasiti kako se velika većina troška iz naknade odnosi na trošak uravnoteženja dok iz 1% dobiti koje ostvare moraju pokriti i troškove jamstva, troškove uredskog poslovanja i druge operativne troškove. Prema tome, razvidno je kako bi takvi subjekti u potpunosti trebali biti izuzeti iz obračunavanja viška prihoda s obzirom na svoj specifičan položaj i činjenicu da ne ostvaruju tržišni prihod jer u protivnom proizlazi da će morati plaćati financijski namet za svoj trošak uravnoteženja.</p>	<p>Uređenje odredbi Zakona koje se tiču sadržaja koji opisujete nije u nadležnosti HERA-e.</p>

UPUTE ZA PROVEDBU ZAKONA O PROVEDBI UREDBE VIJEĆA (EU) 2022/1854 O HITNOJ INTERVENCIJI ZA RJEŠAVANJE PITANJA VISOKIH CIJENA ENERGIJE – subjektima koji prodaju/preprodaju električnu energiju		
- REZULTATI PROVEDENOG JAVNOG SAVJETOVANJA SA ZAINTERESIRANOM JAVNOŠĆU -		
	PRIMJEDBE I PRIJEDLOZI	ODGOVOR
Načelne primjedbe (Danske Commodities A/S)	<p>EU direktiva (EU) 2022/1854 (Direktiva) i Zakon o provedbi Uredbe Vijeća (Zakon) uključuje formulaciju da se može primijeniti „prema potrebi, na posrednike koji ostvaruju tržišni prihod na veleprodajnim tržištima električne energije u ime proizvođača.“</p> <p>Ove upute sa predloženim formulama su direktno u koliziji sa iznad navedenim tekstom Zakona te sa izričitom namjere Direktive.</p> <p>Kao što sami tekst jasno kaže, namjera Direktive je da se spriječi preprodaja energije od strane posrednika „u ime proizvođača“ dok su ovim uputama obuhvaćeni i sudionici na tržištu koji:</p> <ul style="list-style-type: none"> i) samostalno sudjeluju na tržištu za svoj račun (ne u ime proizvođača) te ii) sudionici koji pružaju usluge pristupa tržištu i pokrivaju trošak uravnoteženja na način da omoguću ulazak proizvođačima u njihovu bilančnu skupinu (te na taj način ne ostvaruju tržišni prihod već pružaju uslugu). <p>Predložene upute izlaze izvan okvira Direktive i Zakona te značajno proširuju obuhvat zahvaćenih subjekata na društva koja trguju u svoje ime i na društva koja nude usluge na tržištu. Poslujući na području cijele EU, nismo još naišli na isti slučaj i takvo tumačenje Direktive.</p> <p>Upute urušavaju tržišno natjecanje i pravilno funkcioniranje unutarnjeg tržišta električne energije što je izričito zabranjeno člankom 5 (pet) Direktive, direktno ugrožavaju signale za ulaganja i ne osiguravaju pokrivanje operativnih troškova (trošak uravnoteženje i ostale operativne troškove-trošak pristupa burzi, pravne, komercijalne itd.) što je oboje zabranjeno člankom 8 (osam) stavka 2 (dva) Direktive. PPA ugovori koji su osnovni signal za ulaganja u gradnju obnovljivih izvora te ključni element zelene tranzicije se ovim uputama sa aspekta rizika znatno otežavaju te se zelenoj energiji onemogućuje izlazak na tržište („Route to market“).</p> <p>S obzirom na gore navedeno; predlažemo da se upute izmjene na način da se poštuje tekst i duh Zakona i Direktive te da se spriječi ostvarivanje viška prihoda za subjekte koji su „u ime proizvođača ostvarivali tržišni prihod“ te tako omogućili proizvođačima da izbjegnu ograničenje cijene na 180 EUR/MWh. Predložene upute nisu usmjerene na te subjekte i nanijeti će nesagledivu reputacijsku štetu te dovesti u pitanje provođenje zelene tranzicije u Hrvatskoj.</p>	<p>Člankom 3. stavkom 1. Zakona propisana je odredba koja definira ograničenje viška tržišnih prihoda za „proizvođače“ i za „posrednike“ koji nastupaju u njihovo ime u smislu iznosa ograničenja (180 €/MWh) i u smislu izvora za proizvodnju električne energije koji su obuhvaćeni navedenim ograničenjem. Taj članak ne definira pobliže tko su „obveznici plaćanja viška tržišnih prihoda“ niti se termin „obveznik plaćanja viška tržišnih prihoda“ u tome stavku spominje. Iako, taj stavak spominje dva tipa subjekata: „proizvođače“ i „posrednike“.</p> <p>Tek članak 3. stavak 3. Zakona propisuje tko su to „obveznici plaćanja viška tržišnih prihoda“, a stavak 4. istoga članka jedan dio navedenih obveznika definiranih ranijim stavkom 3. izuzima od bivanja obveznicima. Predmetni stavak 3. definira tri tipa obveznika plaćanja viška tržišnih prihoda: subjekte kategorizirane na obračunskim mjernim mjestima kao proizvođače (zbirne snage u smjeru predaje u mrežu 100 kW-a i više), subjekte kategorizirane na obračunskim mjernim mjestima kao kupce s vlastitom proizvodnjom (zbirne snage predaje u mrežu 500 kW-a i više), kao i treći tip subjekata za koje se donosi predmetni Prijedlog Uputa.</p> <p>Treći tip „obveznika plaćanja viška tržišnih prihoda“ Zakon definira na sljedeći način: „fizičke ili pravne osobe koje ostvaruju tržišne prihode prodajom/preprodajom električne energije iz izvora navedenih u stavku 1. ovoga članka“.</p> <p>Budući da navedeni stavak 1., sagledavajući ga zajedno sa stavkom koji definira treći tip „obveznika plaćanja tržišnih prihoda“, određuje da su oni oni koji preprodaju (prodaju) električnu energiju iz stavka 1. („energije vjetra, solarne toplinske energije, solarne fotonaponske energije, geotermalne energije, hidroenergije bez akumulacije, krutih goriva iz biomase ili plinovitih goriva iz biomase, osim biometana, otpada, nuklearne energije, lignita, naftnih derivata i treseta“), izvjesno je da su navedenom odredbom obuhvaćeni subjekti koji tu električnu energiju kupuju od subjekata iz navedenog članka 3. stavka 1. i onda ju nakon kupnje preprodaju (prodaju).</p> <p>Uredba Vijeća (EU) 2022/1854 od 6. listopada 2022. o hitnoj intervenciji za rješavanje pitanja visokih cijena energije (dalje: Uredba Vijeća) definira u članku 2. točki 8. „posrednike“: „znači subjekti na veleprodajnim tržištima električne energije država članica koje čine otok koji nije povezan</p>

UPUTE ZA PROVEDBU ZAKONA O PROVEDBI UREDBE VIJEĆA (EU) 2022/1854 O HITNOJ INTERVENCIJI ZA RJEŠAVANJE PITANJA VISOKIH CIJENA ENERGIJE – subjektima koji prodaju/preprodaju električnu energiju	
- REZULTATI PROVEDENOG JAVNOG SAVJETOVANJA SA ZAINTERESIRANOM JAVNOŠĆU -	
PRIMJEDBE I PRIJEDLOZI	ODGOVOR
	<p>s drugim državama članicama s nadmetanjem utemeljenim na jedinici, ako je regulatorno tijelo ovlastilo te subjekte za sudjelovanje na tržištu u ime proizvođača, isključujući subjekte koji prenose višak prihoda izravno krajnjim kupcima električne energije“. Članak 6. Uredba Vijeća definira u smislu „posrednika“ da „Države članice osiguravaju da se gornja granica tržišnih prihoda primjenjuje na sve tržišne prihode proizvođača i, prema potrebi, na posrednike koji sudjeluju na veleprodajnim tržištima električne energije u ime proizvođača“.</p> <p>Međutim, osim uvođenjem „posrednika“ u krug obveznika plaćanja tržišnih prihoda, u kasnijoj odredbi članka 8. stavka 1. (a) Uredba Vijeća dodatno definira ograničavanje tržišnih prihoda „drugih sudionika na tržištu, uključujući one koji se bave trgovanjem električnom energijom“ ne ograničavajući se pritom u izričaju na „posrednike“ koji nastupaju u ime proizvođača.</p> <p>Sagledavajući Zakon zajedno s prethodnim odredbama Uredbe Vijeća, čini izvjesnim da je Zakon ograničio tržišne prihode ne samo „posrednika“ koji nastupaju u ime proizvođača, nego i ostalih subjekata koji prodaju/preprodaju električnu energiju iz članka 3. stavka 1. Zakona.</p> <p>U slučaju da i dalje imate dvojbe oko primjene Zakona u dijelu koji se odnosi na definiranje „obveznika plaćanja viška tržišnih prihoda“ kao i njihovih obveza, možete eventualno s time u vezi zatražiti mišljenje nadležnog ministarstva koje, ako nije u skladu s prethodno navedenim, pozivamo vas da o njemu izvijestite HERA-u.</p> <p>Vežano za dio primjedbe koji se odnosi na vaše uvjerenje da Prijedlog Uputa ne osigurava Uredbom Vijeća propisan zahtjev iz članka 8. stavka 2. c. koji se odnosi na obvezu da mjere „moraju osigurati pokrivanje troškova ulaganja i operativnih troškova“, upućujemo na formule iz Prijedloga Uputa. Naime, za pojedini ugovor se uvijek u cijelosti priznaju troškovi koje subjekt ima prema onome od koga kupuje podgraničnu proizvodnju {za oba slučaja ($\bar{C}_{m,p}^{\text{proizvođač, otkup}} \leq \text{GGTP}$ i $\bar{C}_{m,p}^{\text{proizvođač, otkup}} > \text{GGTP}$) prvi član formule}. Osim toga, u formulama recimo kod otkupnih ugovora je vidljivo da se uz to priznaju dodatni troškovi koji se dobiju tako da se iznos od 180 €/MWh množi s relativnim iznosom iz ugovora s varijabilnom cijenom (<i>route to market</i>) ili s prosječnim relativnim iznosom za pojedinu</p>

UPUTE ZA PROVEDBU ZAKONA O PROVEDBI UREDBE VIJEĆA (EU) 2022/1854 O HITNOJ INTERVENCIJI ZA RJEŠAVANJE PITANJA VISOKIH CIJENA ENERGIJE – subjektima koji prodaju/preprodaju električnu energiju	
- REZULTATI PROVEDENOG JAVNOG SAVJETOVANJA SA ZAINTERESIRANOM JAVNOŠĆU -	
PRIMJEDBE I PRIJEDLOZI	ODGOVOR
	<p>tehnologiju kod ugovora s fiksnom otkupnom cijenom (koji nisu <i>route to market</i>) te onda pomnoži s količinom isporučene električne energije u pojedinom mjesecu iz toga ugovora. Za ugovore kod kojih kupnja ide po principu kupnja prije isporuke, imajući u vidu da proizvođač preuzima troškove uravnoteženja, relativni iznos je 1%. Također, ukazujemo da se višak tržišnih prihoda prema Zakonu računa na razini kalendarskoga mjeseca a ne na razini ugovora ni na razini sata, i da je riječ o jednokratnoj mjeri koja se ne primjenjuje nakon lipnja 2023.</p> <p>Osim toga, HERA je dopunila Prijedlog Uputa tako da subjekt koji prodaje/preprodaje (SPP) može tražiti izuzeće za mjesec u kojem procjenjuje da uz obračun viška tržišnih prihoda dolazi do stanja da mu troškovi ulaganja i operativni troškovi nisu pokriveni, a uvažavajući odredbu iz članka 8. stavka 2. (c) Uredbe Vijeća (EU) 2022/1854 od 6. listopada 2022. o hitnoj intervenciji za rješavanje pitanja visokih cijena energije.</p>
<p>Načelne primjedbe (anonimni sudionik B)</p> <p>Prema odredbama Zakona o provedbi Uredbe Vijeća (EU) 2022/1854 o hitnoj intervenciji za rješavanje pitanja visokih cijena energije (NN 71/23) (dalje u tekstu: Zakon), obveznici plaćanja viška tržišnih prihoda (dalje u tekstu: Obveznik) bili su dužni višak tržišnih prihoda ostvaren iznad gornje granice od 180EUR/MWh uplatiti u Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost (dalje u tekstu: Fond) u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu Zakona, odnosno najkasnije do 30. kolovoza 2023.g.</p> <p>Uvažavajući kako u trenutku važenja i provedbe Zakona nije postojala jasna uputa o načinu utvrđivanja viška tržišnih prihoda, predlažemo da se Uputom propiše kako će u slučaju kada utvrdi da je Obveznik, temeljem odredbi Zakona, u Fond uplatio naknadu koja prelazi obvezu plaćanja viška tržišnih prihoda, Hrvatska energetska regulatorna agencija dostaviti Fondu zahtjev za povrat preplaćenog iznosa naknade Obvezniku.</p>	<p>HERA je Zakonom zadužena za dostavu izvještaja Fondu za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost, koji se odnosi na iznos viška tržišnih prihoda kojeg je HERA za pojedinoga obveznika izračunala.</p> <p>Nakon zaprimanja HERA-inog izvještaja, Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost u mogućnosti je usporediti iznos koji je uplatio obveznik i koji je izračunala HERA, i nakon toga shodno tome postupiti.</p>
<p>Članak 1. (anonimni sudionik A)</p> <p>Prijedlog promjene članka 1(4) Uputa za provedbu Zakona o provedbi Uredbe vijeća (EU) 2022/1854 o hitnoj intervenciji za rješavanje pitanja visokih cijena energije – subjektima koji prodaju/preprodaju električnu energiju (u daljnjem tekstu: Upute)</p> <p>Predlažemo da se članak 1(4) prijedloga Uputa za provedbu Zakona o provedbi Uredbe vijeća (EU) 2022/1854 o hitnoj intervenciji za rješavanje pitanja visokih cijena energije – subjektima koji prodaju/preprodaju električnu energiju u potpunosti izbriše, jer su obveznici definirani u Zakonu o provedbi Uredbe vijeća (EU) 2022/1854 o hitnoj</p>	<p>Pogledati gore navedeni HERA-in odgovor na načelnu primjedbu DANSKE COMMODITIESA AS.</p>

**UPUTE ZA PROVEDBU ZAKONA O PROVEDBI UREDBE VIJEĆA (EU) 2022/1854 O
HITNOJ INTERVENCIJI ZA RJEŠAVANJE PITANJA VISOKIH CIJENA ENERGIJE –
subjektima koji prodaju/preprodaju električnu energiju**

- REZULTATI PROVEDENOG JAVNOG SAVJETOVANJA SA ZAINTERESIRANOM JAVNOŠĆU -

PRIMJEDBE I PRIJEDLOZI

ODGOVOR

intervenciji za rješavanje pitanja visokih cijena energije (u daljnjem tekstu: Zakon) i pri tome nije predviđeno da HERA dodatno definira to područje:

~~„Obveznik je subjekt iz članka 3. stavka 3. podstavka 2. Zakona koji prodaje/preprodaje električnu energiju iz izvora navedenih u članku 3. stavku 1. Zakona (podgranična proizvodnja), tako da kupuje električnu energiju isporučenu u mrežu od proizvođača koji su obveznici plaćanja viška tržišnih prihoda (dalje: otkup), i/ili kupuje električnu energiju od proizvođača koji su obveznici plaćanja viška tržišnih prihoda po unaprijed ugovorenim satnim količinama prije isporuke električne energije u mrežu (dalje: kupnja prije isporuke) i zatim je u dijelu ili u cijelosti prodaje drugim sudionicima na veleprodajnom tržištu električne energije (dalje: SPP).“~~

Alternativno predlažemo, da se iz prijedloga Uputa izbriše dio, koji je vezan na prodaju po otkupu, jer nije usklađena Zakonom već predstavlja proširenu definiciju, koja protupravno proširuje krug obveznika:

„Obveznik je subjekt iz članka 3. stavka 1. odnosno 3. podstavka 2. Zakona koji prodaje/preprodaje električnu energiju iz izvora navedenih u članku 3. stavku 1. Zakona (podgranična proizvodnja), tako da kupuje električnu energiju isporučenu u mrežu od proizvođača koji su obveznici plaćanja viška tržišnih prihoda (dalje: otkup), i/ili kupuje električnu energiju od proizvođača koji su obveznici plaćanja viška tržišnih prihoda po unaprijed ugovorenim satnim količinama prije isporuke električne energije u mrežu (dalje: kupnja prije isporuke) i zatim je u dijelu ili u cijelosti prodaje drugim sudionicima na veleprodajnom tržištu električne energije (dalje: SPP).“

Argumentacija

Definicija »obveznika« iz članka 1(4) prijedloga Uputa mora biti usklađena sa Zakonom, a to u trenutnom prijedlogu nije.

Naime, prema članku 3(1) Zakona: »Tržišni prihodi proizvođača ostvareni proizvodnjom električne energije u razdoblju od 1. prosinca 2022. do 30. lipnja 2023. iz sljedećih izvora: energije vjetra, solarne toplinske energije, solarne fotonaponske energije, geotermalne energije, hidroenergije bez akumulacije, krutih goriva iz biomase ili plinovitih goriva iz biomase, osim biometana, otpada, nuklearne energije, lignita, naftnih derivata i treseta, ograničavaju se na gornju granicu cijene od 180 eura po MWh proizvedene električne energije, kao i tržišni prihodi posrednika, koji sudjeluju na veleprodajnim tržištima električne energije u ime proizvođača, neovisno o tržišnom razdoblju u kojem se transakcija odvija i o tome trguje li se električnom energijom bilateralno ili na centraliziranom tržištu. Dodatno članak 3(3) među obveznicima plaćanja viška tržišnih

**UPUTE ZA PROVEDBU ZAKONA O PROVEDBI UREDBE VIJEĆA (EU) 2022/1854 O
HITNOJ INTERVENCIJI ZA RJEŠAVANJE PITANJA VISOKIH CIJENA ENERGIJE –
subjektima koji prodaju/preprodaju električnu energiju**

- REZULTATI PROVEDENOG JAVNOG SAVJETOVANJA SA ZAINTERESIRANOM JAVNOŠĆU -

PRIMJEDBE I PRIJEDLOZI

ODGOVOR

prihoda navodi i: „fizičke ili pravne osobe koje ostvaruju tržišne prihode prodajom/preprodajom električne energije iz izvora navedenih u stavku 1. ovoga članka.“ Nezavisno od članka 3(3) prvenstveno su obveznici ograničenja tržišnih prihoda proizvođači i posrednici, koji sudjeluju na veleprodajnim tržištima električne energije u ime proizvođača.

Pri tome ističemo da članak 2(8) Uredbe Vijeća 2022/1854 „posrednike” prvenstveno definira kao »subjekte na veleprodajnim tržištima električne energije država članica koje čine otok koji nije povezan s drugim državama članicama s nadmetanjem utemeljenim na jedinici, ako je regulatorno tijelo ovlastilo te subjekte za sudjelovanje na tržištu u ime proizvođača, isključujući subjekte koji prenose višak prihoda izravno krajnjim kupcima električne energije.« Dalje naglašavamo, da je ograničavanje tržišnih prihoda „posrednika“ sekundarne prirode kako su primarni obveznici prema Uredbi Vijeća (EU) 2022/1854 proizvođači. To prolazi iz članka 6(2) Uredbe Vijeća (EU) 2022/1854 koji jasno određuje, da se „gornja granica tržišnih prihoda primjenjuje na sve tržišne prihode proizvođača i, prema potrebi, na posrednike koji sudjeluju na veleprodajnim tržištima električne energije u ime proizvođača.“ Nadalje, članak 6(3) Uredbe Vijeća (EU) 2022/1854 zahtjeva da: „Države članice uvode učinkovite mjere za sprečavanje zaobilaženja obveza proizvođača na temelju stavka 2. One posebice osiguravaju da se gornja granica tržišnih prihoda učinkovito primjenjuje u slučajevima kada su proizvođači pod kontrolom ili u djelomičnom vlasništvu drugih poduzeća, osobito ako su dio vertikalno integriranog poduzeća.”

Iz navedenoga jasno proizlazi, da su osim proizvođača – koji su primarni obveznici kako Uredbe Vijeća (EU) 2022/1854 kao i svih nacionalnih mjera u državama članicama, donesenih na podlozi i isključivo unutar ograničenja, koji postavlja – ostale subjekte, uključeno s t.i. „posrednici“ koji u ime proizvođača sudjeluju na veleprodajnom tržištu, kao obveznici mišljeni samo u svjetlu osiguranja sprječavanja izbjegavanja obveza proizvođača, posebno tada, kada su dio vertikalno integrirane tvrtke. Jedini smisleni primjer, kada su obveznici osim, odnosno bolje rečeno, umjesto proizvođača, također i ostali subjekti, uključeno i t.i. „posrednici“, bi se također pojavili u situaciji, kada bi proizvođač električne energije svjesno prodavao ispod tržišne cijene jer je dio vertikalno integrirane tvrtke odnosno je drugačije statusno povezan s trgovcem ili drugim dionicima na tržištu. Jednostavno govoreći: jer tržišne prihode od proizvedene električne energije ne ostvaruje stvarni proizvođač (tj. stvarna proizvodna jedinica), se u obveznike broji slijedeći subjekt, koji prodaje električnu energiju na tržištu po tržišnim cijenama te

UPUTE ZA PROVEDBU ZAKONA O PROVEDBI UREDBE VIJEĆA (EU) 2022/1854 O HITNOJ INTERVENCIJI ZA RJEŠAVANJE PITANJA VISOKIH CIJENA ENERGIJE – subjektima koji prodaju/preprodaju električnu energiju	
- REZULTATI PROVEDENOG JAVNOG SAVJETOVANJA SA ZAINTERESIRANOM JAVNOŠĆU -	
PRIMJEDBE I PRIJEDLOZI	ODGOVOR
<p>posljedično realizira tržišne prihode, koji su višak (ali neovisno od trenutka sklapanja ugovora te tadašnjih tržišnih cijena).</p> <p>Sukladno navedenim jasno je, da je definicija „posrednika“ iz članka 1(4) prijedloga Uputa nesukladna i sa Zakonom a pogotovo sa Uredbom Vijeća (EU) 2022/1854. Neusklađenošću HERA protupravno proširuje krug obveznika među obveznicima, kako je to propisano Zakonom. Međutim, Zakon u 8. članku nameće HERA-i samo obvezu donošenja dodatnih uputa o provedbi Zakona, što ne uključuje i ovlaštenja, da dodatno širi krug obveznika. Opseg ovlaštenja danog HERA-i na osnovu članka 8 Zakona u smislu donošenja dodatnih uputa za provedbu Zakona je u kontekstu utvrđivanja obveznika potrebno razumjeti na način, da ima HERA obavezu dati upute samo unutar granica postavljenim Zakonom – drugim riječima, Agencija može dati samo pojašnjenje kako bi se trebalo tumačiti „obveznika“, no ne na način koji je to uradila Agencija (i pri tome stvorila potpuno nove relacije tržišnih sudionika i preuzela ulogu zakonodavca), već uz strogo razmatranje uvjeta Uredbe Vijeća (EU) 2022/1854.</p> <p>Svako drugačije objašnjenje bi takoreći značilo, da Zakon o provedbi Uredbe ne slijedi svrhu predviđenom Uredbe Vijeća (EU) 2022/1854, tj. ograničavanje tržišnih prihoda proizvođača (ili posrednika) na 180 EUR/MWh, te bi kao takva bila u suprotnosti s direktno važećim propisima prava EU. Posljedicom bi se tako sukladno s načelom primarnosti prava EU pri procjeni viška prihoda od strane nacionalnih tijela u svakom slučaju morala upotrijebiti Uredba Vijeća (EU) 2022/1854, a odredbe 3. i 4. članka Zakona o provedbi Uredbe moraju se tumačiti u duhu Uredbe Vijeća (EU) 2022/1854, odnosno na način, da se smatra posrednikom u kontekstu situacije iz 3. stavka 6. članka Uredbe Vijeća (EU) 2022/1854, čija je svrha ograničiti tržišne prihode na razini ostalih subjekata u okviru vertikalno integriranog poduzeća, ako oni već nisu ostvareni na strani stvarnih proizvođača električne energije, dok smatramo, da je krug obveznika, kako proizlazi iz Uputa u djelu preprodavača nezakonit, jer se neopravdano i neovlašteno proširuje krug obveznika, kako je određeno u Zakonu o provedbi Uredbe.</p>	
<p>Članak 5. (anonimni sudionik B)</p> <p>Uvažavajući kako su Obveznici dostavljali predmetne dokumente, podatke i izvršili uplate i temeljem Zakona, predlažemo dopunu stavka 1. na način da glasi:</p> <p>(1) Subjekti koji su prethodno na temelju Uredbe o Zakonu o hitnoj intervenciji za rješavanje pitanja visokih cijena električne energije („Narodne novine“, broj 156/22.) i/ili Zakona o provedbi Uredbe Vijeća (EU) 2022/1854 o hitnoj intervenciji za rješavanje pitanja visokih cijena energije („Narodne novine“, broj 71/23) dostavili dokumente,</p>	<p>Pogledati raniji odgovor na načelnu primjedbu anonimnog sudionika B.</p>

UPUTE ZA PROVEDBU ZAKONA O PROVEDBI UREDBE VIJEĆA (EU) 2022/1854 O HITNOJ INTERVENCIJI ZA RJEŠAVANJE PITANJA VISOKIH CIJENA ENERGIJE – subjektima koji prodaju/preprodaju električnu energiju	
- REZULTATI PROVEDENOG JAVNOG SAVJETOVANJA SA ZAINTERESIRANOM JAVNOŠĆU -	
PRIMJEDBE I PRIJEDLOZI	ODGOVOR
<p>podatke i/ili obračun viška tržišnih prihoda dovoljne za provedbu Zakona, informaciju o tome dostavljaju Agenciji na adresu elektroničke pošte uredba1854@hera.hr. Nastavno na komentar naveden u načelnim primjedbama, predlažemo da se članak 5. dopuni novim stavkom 3. na način da glasi: (3) Ako Agencija utvrdi da je subjekt iz stavka 1. ovog članka izvršio uplatu Fondu u iznosu koji prelazi iznos viška tržišnih prihoda utvrđen ovom Uputom, Agencija će bez odlaganja pozvati Fond na povrat preplaćenog dijela iznosa naknade uplaćene od strane subjekta iz stavka 1. ovog članka.</p>	

lipanj 2024.